

STRATEGICKÝ ROZVOJOVÝ DOKUMENT

OBCE SVOJŠÍN

PRO OBDOBÍ 2023–2028

Plán rozvoje obce

OBSAH

I.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	- 4 -
II.	ÚVOD	- 5 -
III.	POTŘEBA TVORBY STRATEGIE	- 6 -
ANALYTICKÁ ČÁST		- 7 -
IV.	CHARAKTERISTIKA OBCE	- 7 -
	Území obce	- 9 -
	Historie	- 12 -
V.	OBYVATELSTVO	- 14 -
	Demografické údaje	- 14 -
	Spolková činnost	- 16 -
	Komunitní činnost	- 16 -
VI.	HOSPODÁŘSTVÍ	- 17 -
	Ekonomická situace	- 17 -
VII.	INFRASTRUKTURA	- 18 -
	Technická infrastruktura	- 18 -
	Informačně technická infrastruktura	- 18 -
	Energetická infrastruktura	- 18 -
	Odpadové hospodářství	- 18 -
	Vodohospodářská infrastruktura	- 19 -
	Dopravní infrastruktura	- 19 -
VIII.	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ	- 21 -
IX.	SPRÁVA OBCE	- 22 -
X.	OBČANSKÁ VYBAVENOST A VOLNÝ ČAS	- 23 -
	Občanská vybavenost	- 23 -

<i>Zámek Svojsín</i>	- 24 -
<i>Volný čas</i>	- 25 -
<i>Turistické trasy</i>	- 27 -
<i>Cyklotrasy</i>	- 28 -
XI. KOMPATIVNÍ ANALÝZA	- 29 -
VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST	- 30 -
NÁVRHOVÁ ČÁST	- 31 -
XII. STRATEGICKÁ VIZE	- 31 -
XIII. STRATEGICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ	- 32 -
XIV. MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ.....	- 34 -
<i>Financování z obecního rozpočtu</i>	- 34 -
<i>Ministerstvo pro místní rozvoj</i>	- 34 -
<i>Operační program Životního prostředí</i>	- 34 -
<i>Plzeňský kraj</i>	- 34 -
<i>Ministerstvo kultury</i>	- 34 -
<i>Národní plán obnovy</i>	- 35 -
<i>Ministerstvo zemědělství</i>	- 35 -
SCHVALOVACÍ DOLOŽKA	- 36 -
XV. SEZNAM TABULEK	- 37 -
XVI. SEZNAM OBRÁZKŮ	- 37 -

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Tabulka 1: Identifikační údaje zadavatele a zpracovatele

Zadavatel:	Obec Svojšíň
Sídlo/adresa	Svojšíň 21 349 01
IČO	002 60 215
Zpracovatel:	DOMOZA projekt s.r.o.
Sídlo/adresa	Teslova 1202/3 301 00 Plzeň
IČO	281 45 089
Webové stránky	www.domoza-projekt.eu
Datum vypracování	květen/červen 2023

Společnost DOMOZA projekt s.r.o. poskytuje od roku 2012 komplexní služby v oblasti dotačního managementu a veřejných zakázek. Dále se dlouhodobě zabývá zpracováním strategických dokumentů pro potřeby měst a obcí, jako jsou například strategické plány rozvoje obce, programy rozvoje obce, komunikační strategie a plány rozvoje sportu.

DOMOZA projekt s.r.o. je členem Celostátní sítě pro venkov a Krajské hospodářské komory Plzeňského kraje.

DOMOZA
projekt

II. ÚVOD

Obec Svojšín se nachází v Plzeňském kraji v okrese Tachov, kde k 1. 1. 2023 žije 456 obyvatel. Katastrální území obce Svojšín se skládá z částí Svojšín, Nynkov, Řebří a Holyně. Obec Svojšín sousedí s dalšími k. ú. jako jsou Benešovice, Stříbro, Černošín a Ošelín. Od krajského města je vzdálena vzdušnou čarou asi 33 km. Obcí protéká řeka Mže, která se v Plzni vlévá do Radbuzy a vytváří tak řeku Berounku. V obci se nachází stejnojmenný barokní zámek z roku 1723. Dále zde najdeme kostel sv. Petra a Pavla v románském stylu. Aby vedení obce zajistilo co nejpřívětivější životní podmínky pro své občany, snaží se o neustálé zlepšování, k čemuž přispěje i tento dokument.

Strategický rozvojový dokument obce Svojšín byl sestaven pro období od roku 2023 do roku 2028. Cílem tohoto dokumentu je celkový popis současného stavu obce v různých oblastech – území, obyvatelstvo, infrastruktura, hospodářství, životní prostředí, občanská vybavenost a správa obce. Relevantní popis všech výše uvedených oblastí spadá do analytické části tohoto dokumentu, která je zakončena východisky pro návrhovou část. Za základní vstup do návrhové části je považována SWOT analýza, která popisuje silné a slabé stránky + příležitosti a hrozby. Strategický rozvojový dokument obce se stane základním programovacím a koncepčním dokumentem, prostřednictvím něž bude obec plánovat veškeré své budoucí aktivity v oblasti udržitelného rozvoje.

Samotná návrhová část ve svém úvodu obsahuje vizi, díky které má obec jasně stanovený směr vývoje v budoucích letech. Zmíněná vize je nadále rozpracována do několika dílčích strategických cílů, které jsou v jedné z podkapitol blíže rozebrány na konkrétní opatření a aktivity. Tato opatření jsou stěžejními body pro naplnění strategických cílů, potažmo vize. Závěrem tohoto dokumentu jsou uvedeny možnosti financování, kterých může Svojšín využít při plánování budoucího rozvoje.

Pozitivní vývojové trendy v oblasti „života“ obce Svojšín, lze zajistit především svědomitým naplňováním cílů, které byly stanoveny na základě zevrubného výzkumu stávající situace a budoucích potřeb. Díky dodržování předem stanovených priorit nebude obecní rozpočet zbytečně zatěžován financováním nepotřebných investic, které by v konečném důsledku nevedly k všestrannému či cílenému rozvoji. Strategický rozvojový dokument obce bude v jednotlivých letech jeho platnosti průběžně vyhodnocován z hlediska úspěšnosti plnění stanovených cílů. Zastupitelstvo obce by mělo tento dokument minimálně jednou ročně revidovat a aktualizovat.

III. POTŘEBA TVORBY STRATEGIE

Již na úvod tohoto dokumentu je potřeba identifikovat samotnou potřebu tvorby strategie. Mohou za to především tyto důvody:

- legislativa,
- přirozená potřeba rozvoje dané oblasti.

Za primární důvod vzniku nového strategického dokumentu lze považovat přirozenou potřebu rozvoje území obce Svojsín. Jak bude uvedeno níže v analytické části dokumentu, Svojsín má určité nedostatky, na kterých je třeba zapracovat k veřejnému prospěchu. V rámci přípravné fáze projektu byla realizována organizace přípravných prací tvorby strategie, sběr potřebných dat a analýza současného stavu a předběžné vize. Dále byla stanovena matice odpovědnosti RASCI.

Tabulka 2: Matice odpovědnosti RASCI (vlastní zpracování, 2023)

	ZADAVATEL	ZPRACOVATEL
Zadání vytvořit strategii	R, A	S, C, I
Výběr zpracovatele	R, A	S, C, I
Vytvoření plánu přípravných prací	S, C, I	R, A
Sběr dat	S, C, I	R, A
Analýza a vymezení problému	S, C, I	R, A
Existence konkurenčních či souvisejících strategií	S, C, I	R, A
Analýza regulatorního rámce, srovnávací analýza	S, C, I	R, A
Analýza okolí identifikovaného problému	S, C, I	R, A
Možné linie budoucího vývoje	S, C, I	R, A
Analýza předběžné vize	S, C, I	R, A

Vysvětlivky:

R = Responsible (Odpovědný)

A = Accountable (Schvalující)

S = Support (Podporující)

C = Consulted (Konzultující)

I = Informed (Informován)

ANALYTICKÁ ČÁST

V následující části bude popsána charakteristika obce, která v sobě zahrnuje historický vývoj i současný stav, údaje o obyvatelstvu, hospodářství, infrastruktuře, vybavenosti, životním prostředí a správě obce. Na konci této kapitoly bude jako východisko pro návrhovou část sestavena matice SWOT, která bude shrnovat silné a slabé stránky obce a klíčové příležitosti a hrozby.

IV. CHARAKTERISTIKA OBCE

Obec Svojšín se nachází v Plzeňském kraji, v okrese Tachov. Níže v tabulce jsou uvedeny základní informace o obci, údaje o katastrální ploše, počtu obyvatel, nadmořské výšce nebo první písemné zmínce.

Tabulka 3: Souhrnné informace o obci (Regionální informační systém, 2021; ČSÚ, 2023)

SOUHRNNÉ INFORMACE	
Status	Obec
ZUJ (kód obce)	561258
NUTS 5	CZ0327561258
NUTS 4	CZ0327 – okres Tachov
NUTS 3	CZ032 – Plzeňský kraj
NUTS 2	CZ03 – Jihozápad
Obec s rozšířenou působností	Stříbro
Katastrální plocha (ha)	1354
Počet obyvatel k 1. 1. 2022	446
Nadmořská výška	406 m n. m.
Zeměpisné souřadnice	49.7660531 N, 12.9106667 E
První písemná zmínka	rok 1177

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, je obec Svojšín základním územním samosprávným společenstvím občanů a tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Svojšín pečuje o všestranný rozvoj území a o potřeby svých občanů. Při plnění úkolů chrání veřejný zájem.

Obec Svojšín se nachází v mikroregionu **Stříbrský region**. Jedná se o společenství 16 obcí, jmenovitě:

→ Benešovice	→ Erpužice	→ Kladruby	→ Kostelec
→ Kšice	→ Ošelín	→ Prostiboř	→ Skapce
→ Stříbro	→ Sulislav	→ Svojšín	→ Sytno
→ Trpísty	→ Únehle	→ Vranov	→ Zhoř

Tyto obce jsou si vzájemně blízko geograficky, hospodářsky, kulturně i historicky. Centrem tohoto regionu je město Stříbro, které kdysi bývalo královským městem a zároveň hornickým městem, kde se těžili rudy.

Zároveň je obec i v zájmovém území *Místní akční skupiny Český západ, z. s.* (dále jen MAS). Členové tohoto partnerství jsou členěni na sektor soukromý a veřejný. V soukromém sektoru jsou členové dále děleni do podnikatelského a neziskového sektoru. Na území MAS žije 27 235 obyvatel. MAS zaujímá rozlohu 735 km² a vznikla roku 2004. Zapojené obce a města jsou zobrazeny na mapě působnosti MAS na následujícím obrázku.

Obrázek 1: Mapa působnosti MAS Český západ, z. s. (MAS Český západ, 2014)

Zároveň je obec součástí geoparku *GeoLoci o. p. s.*, jehož správa má sídlo právě ve Svojšíně v místním zámku. Tato společnost si stanovila za cíl chránit a uchovat geologicky, archeologicky, ekologicky ale i historicky a kulturně zajímavé lokality. Ochranu a péči chtějí směřovat na osvětu, zkoumání, propagaci a zapojení veřejnosti o jeho péči tak, že se dosáhne trvale udržitelného rozvoje. To vše provádí v souladu s nadřazenými nařízeními a podmínkami, kterými jsou Charta Národních geoparků České republiky, Síť evropských geoparků nebo Světové sítě geoparků UNESCO. Společnost má 17 zakladatelů, a to 3 města, 2 obce, 6 občanských sdružení a 6 aktivních jednotlivců. Vznik je datován na 4. prosince 2006 a je součástí Česko–Bavorského Geoparku.

Obrázek 2: Grafická mapa Česko-Bavorského Geoparku (Národní geopark GeoLoci, 2023)

Území obce

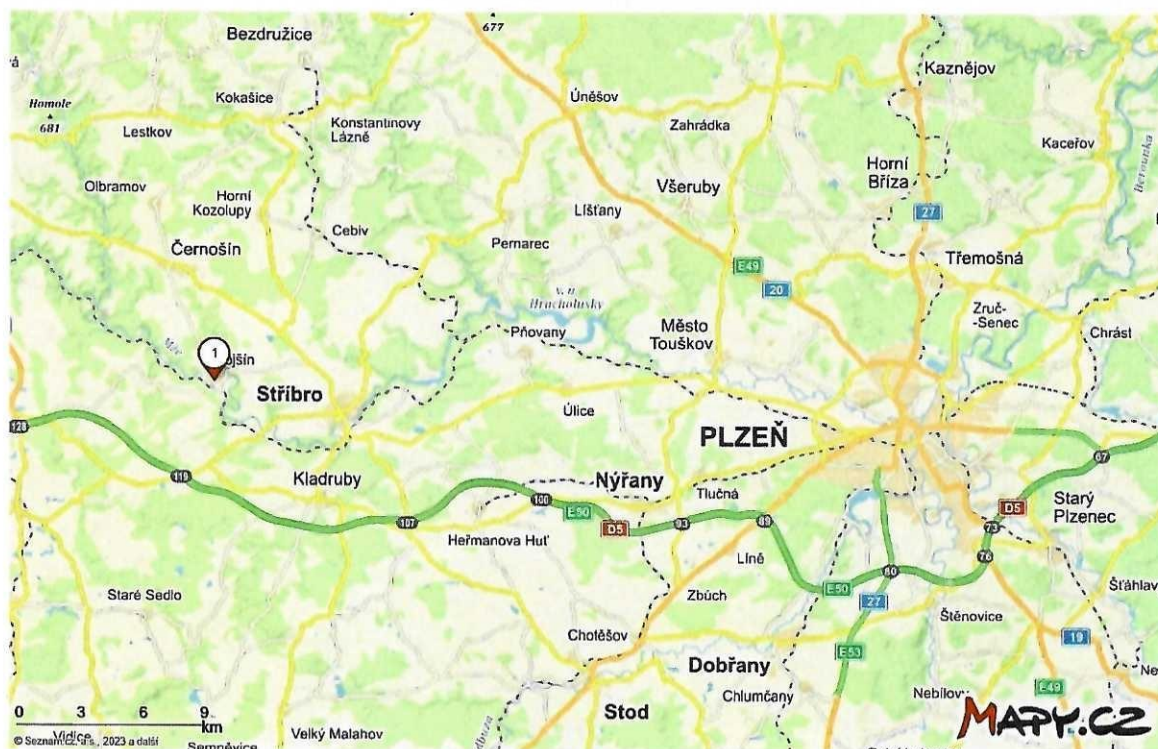
Obec Svojšíň leží v Plzeňském kraji konkrétně v okrese Tachov zhruba 8 km od Stříbra, 20 km od Tachova a 33 km od krajské metropole, města Plzně. Na následujících obrázcích je znázorněno katastrální území a poloha obce Svojšíň oproti okolním obcím a městům.

Katastrální výměra obce čítá 1 353,8 ha. Obec má však čtyři sídelní jednotky, a to Svojšíň, Holyně, Nynkov a Řebří. Svojšíň spadá pod správní obvod obce s rozšířenou působností Stříbro, která je zároveň i obcí s pověřeným obecním úřadem.

Obrázek 3: Katastrální území obce Svojsín (Mapy.cz, 2023)

Obrázek 4: Poloha obce Svojsín v území (Mapy.cz, 2023)

Tabulka 4: Plocha území a její druhy (ČSÚ, 2023)

Druh půdy	Stav k 31. 12. 2022 v ha
Celkem	1 353,8
Zemědělská půda	606,1
Orná půda	397,6
z toho Zahrada	14,7
Ovocný sad	1,2
Trvalý travní porost	192,7
Nezemědělská půda	747,7
Lesní pozemek	612,2
z toho Vodní plocha	22,6
Zastavěná plocha a nádvoří	10,4
Ostatní plocha	102,5

Co se týká členění území obce do půdních druhů, největší zastoupení má nezemědělská půda, hlavně lesní pozemky. Ty činí 612,2 ha. Ze zemědělské půdy má největší zastoupení orná půda. Nejmenší plochu zabírají ovocné sady, které zabírají plochu 1,2 ha.

Obrázek 5: Letecký snímek obce (Mapy.cz, 2022)

Na leteckém snímku vidíme, že lesní pozemky zabírají velkou část katastru, avšak neopomenutelnou část katastru zabírá orná půda. Lesní porost je situován většinou na okrajích katastrálního území obce.

Historie

První zmínky o Svojšíně jsou z roku 1175, kdy je zmíněn jako přídomek u bratrů Oldřicha a Benedy ze Svojšína. Tito pánové totiž figurovali jako svědci v listině pro kladrubský klášter knížete Soběslava. Páni ze Svojšína byl starý šlechtický rod, který byl v blízkosti panovníka, a tudíž byl vážený v tehdejší společnosti. S jejich významným postavením souvisí i svojšínský tribunový kostel sv. Petra a Pavla, který byl patrně postaven v polovině 12. století. Kostel postavený v románském stylu byl součástí většího areálu, kde se nacházely další stavby jako tvrz a poplužní dvůr. Tvrz sloužila jako rodové sídlo pánů ze Svojšína. Ve 14. století došlo k rozdělení Svojšína na Horní a Dolní Svojšín.

Až do konce 14. století lze sledovat majitele z rodu pánů ze Svojšína, kdy posledním zmiňovaným je Protiva ze Svojšína. Později už jsou majiteli tvrze a vsi Svojšína vladykové z Paběnic, kteří přijali rodové jméno Svojští z Nalžov. Počátkem 16. století byl majitelem Jiřík Svojský z Nalžov, po kterém majetek jako dědictví získali jeho synové Burjan a Jošta. Ti majetek získali v době, kdy ještě nedosáhli plnoletosti, a proto byla jejich poručníkem otcova sestra Markéta. Když se stal plnoletým Burjan, mohl již o majetek pečovat sám. Avšak zemřel v mladém věku. Do plnoletosti mladšího Jošty ještě zbýval nějaký čas, a proto se o majetek starala jeho sestra Anna. Bohužel ani Jošta si správy majetku dlouho neužil, jelikož o něm nejsou již další zmínky, a proto je mu předpokládán podobný osud jako u jeho bratra. Majetek statku Svojšína tak zůstal Anně, která se provdala za Jiříka Příchovského z Příchovic a přinesla tak do vztahu věno. Dožila se vysokého věku. Majetek ještě za svého života odkázala svým vnoučatům, která však v tu dobu byla ještě nezletilá.

Dvě století byl majetek držen Janem starším Příchovským z Příchovic a jeho potomky. Roku 1704 byl majitelem Antonín Ferdinand Příchovský z Příchovic, který byl stejného roku povýšen do stavu svobodných pánů. O postavení svojšínského zámku roku 1723, na místě bývalé tvrze, se zasloužila žena zmiňovaného Antonína, Terezie Judita Sekerková ze Sedčic. Jejich synové Jan Václav, Antonín Petr a Felix Ladislav byli roku 1759 povýšeni do stavu hraběcího. Ze synů je pro obec nejdůležitějším Antonín Petr hrabě Příchovský z Příchovic. Do historie Svojšína se zapsal jako významný rodák, jelikož byl knězem, jenž dosáhl teologických studií v Praze a v Římě. Roku 1752 byl vysvěcen na světícího biskupa pražského jako titulární biskup emeský s právem nástupnickým. O rok později byl již děkanem svatovítské kapituly sídelním biskupem Hradce Králové, jmenovala ho samotná Marie Tererzie. Po smrti pražského arcibiskupa Jana Mořice Gustava hraběte z Manderscheid-Blankenheimu se stal díky nástupnickému právu 21. arcibiskupem pražským. Za jeho působení byl

v Praze na Hradčanském náměstí postaven nový arcibiskupský palác. Jeho ostatky jsou uloženy v chrámu sv. Víta.

Obrázek 6: Historická malba vsi Svojšína v čele s jeho zámek (Obec Svojšín, 1. polovina 19. st.)

Majitelem Svojšína byl ze zmiňovaných bratrů nejstarší Jan Václav Příchovský, po jehož smrti zdědil majetek syn František. Následně muselo být panství prodáno ve veřejné dražbě, kde ho vydražil Josef Jan rytíř z Bigatto. Ten zemřel jako poslední mužský člen rodu Bigattů a na základě

testamentu byl dědicem stanoven Antonín Karel Josef sv. pán z Juncker na Ober-Conreuth. Ten se stal dědicem díky své matce, která byla v příbuzenském vztahu k Josefu Janu rytíři z Bigatto. Statek Ošelín byl součástí jeho dědictví. Roku 1814 mohl Antonín Karel Josef spojit své erby a jména do formy Juncker-Bigatto. Spojení bylo umožněno díky potvrzení jeho českého stavu svobodných pánů. Rod Juncker-Bigatto byl ve Svojšíně až do roku 1850.

Pokud jde o název obce a jeho podoby v průběhu let, ukazuje jeho vývoj následující tabulka, ve které můžeme vidět, že jeho vývoj byl opravdu pestrý. Ať už byl název poupraven pouze změnou jednoho jediného písmene nebo byl změněn razantněji, celkem došlo ke změně názvu 23x. Jazykovědci říkají, že samotný název vznikl ze jména Svojša a připojením přivlastňující přípony -in. Díky blízkosti německých hranic a také díky historickým změnám státních hranic se poté začalo jméno obce převádět do němčiny.

Tabulka 5: Vývoj názvu obce v průběhu let (Obec Svojšín, 2023)

Rok	1176	1177	1183	1197	1219	1239
Název	Svaysin	Suaysin	Sweyssin	Swessingen	Sueisingen	de Zwesina
Rok	1291	1298	1312	1320	1329	1369
Název	Zweyssin	Swaising	Swayssingc	de Sweyssin	Swaysing	Swayssin
Rok	1384	1407	1410	1412	1497	1518
Název	Swayssin	in Sweissin	de Swoyssina	Sweyssyn	Swoyssin	Na Svojšíně
Rok	1544			1833		současnost
Název	Swoyssin	Schweißing	Scheising	Swogssin	Swogssino	Svojšín

V.OBYVATELSTVO

Demografické údaje

K 1. 1. 2023 měla obec Svojšíň 456 obyvatel. V následující tabulce je zobrazen vývoj počtu obyvatel v posledních deseti letech, kde můžeme sledovat postupný nárůst počtu obyvatel až na některé výjimky. Většinu let však počet obyvatel mírně stoupá. Mírné poklesy jsou zaznamenány pouze v letech 2017 a 2021.

Tabulka 6: Počet obyvatel v obci v období 2012–2023 (Český statistický úřad, 2023)

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet obyvatel k 1. 1.	413	416	424	439	445	439	438	438	453	435	446	456

Tabulka 7 nám ukazuje desetiletý populační vývoj obce Svojšíň s ohledem na přirozený i mechanický pohyb obyvatelstva. Zde tedy můžeme sledovat jaký z pohybů má větší dopad na vývoj. Vyšší čísla vykazuje mechanický pohyb, který je způsoben stěhováním obyvatel a jehož výsledky můžeme sledovat ve sloupci „Migrační p/ú“. Přirozený pohyb obyvatel je způsobený narozením či umíráním obyvatel. Jeho výsledky nejsou zanedbatelné, avšak nedosahují takových hodnot jako výsledky pohybu mechanického.

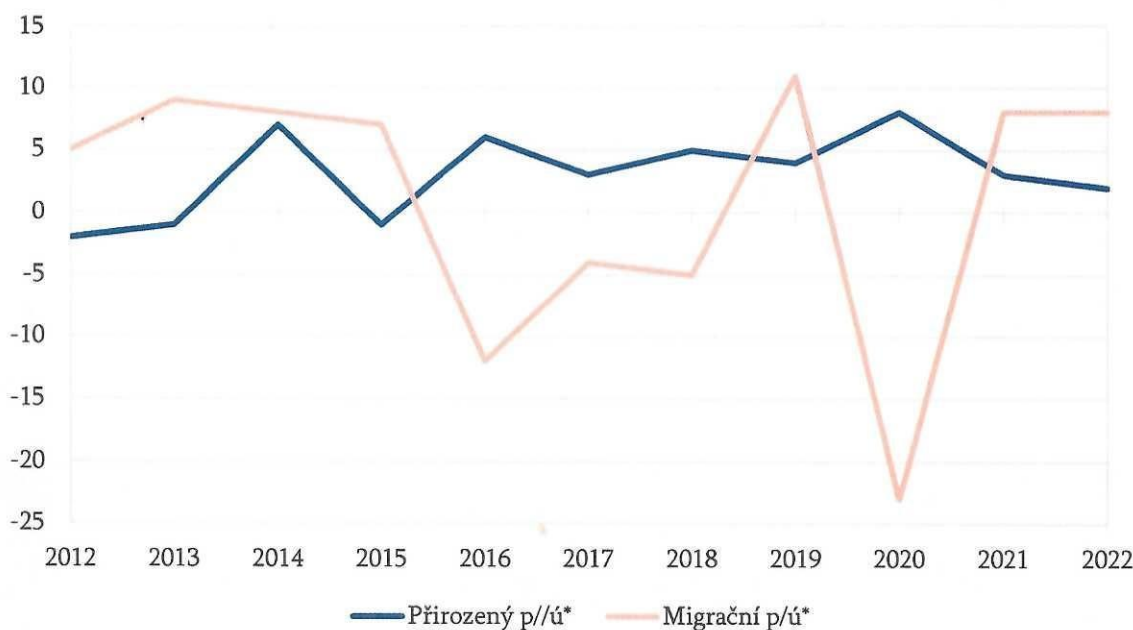
Tabulka 7: Populační vývoj dle vybraných ukazatelů v období 2012–2022 (Český statistický úřad, 2023)

Rok	Stav k 1.1.	Narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přirozený p/ú*	Migrační p/ú*	Celkový p/ú*	Stav k 31.12.
2012	413	4	6	21	16	-2	5	3	416
2013	416	3	4	25	16	-1	9	8	424
2014	424	8	1	26	18	7	8	15	439
2015	439	5	6	35	28	-1	7	6	445
2016	445	8	2	9	21	6	-12	-6	439
2017	439	7	4	23	27	3	-4	-1	438
2018	438	11	6	11	16	5	-5	–	438
2019	438	7	3	33	22	4	11	15	453
2020	453	10	2	8	31	8	-23	-15	438
2021	435	8	5	24	16	3	8	11	446
2022	446	8	6	19	11	2	8	10	456

Poznámky: * přírůstek/úbytek
– jev se nevyskytoval

Pro lepší představu byl sestaven graf z hodnot přirozeného a mechanického pohybu obyvatelstva. V grafu můžeme sledovat největší výkyvy právě na červené linii, kterou představuje migrace. Největší přírůstek přistěhováním nastal v roce 2019, avšak největší propad nastal hned následující rok 2020. U přirozeného pohybu nastal největší přírůstek v roce 2020 a největší propad v roce 2012.

Obrázek 7: Graficky znázorněný přirozený a mechanický pohyb obyvatel (vlastní zpracování, 2023)

Tabulka 8: Obyvatelstvo dle věkových skupin k 31. 12. v období 2017–2022 (Český statistický úřad, 2023)

Rok	Počet obyvatel	V tom podle pohlaví		V tom podle věku			V tom podle průměrného věku	
		ženy	muži	0–14 let	15–64 let	65 let a více	ženy	muži
2017	438	227	211	76	297	65	39,7	39,7
2018	438	228	210	82	294	62	38,8	39,8
2019	453	241	212	83	300	70	38,7	40,3
2020	438	231	207	86	277	75	40,1	40,2
2021	446	238	208	96	272	78	38,8	40,3
2022	456	243	213	94	280	82	39,3	39,7

Hodnoty uváděné v tabulce výše jsou z období let 2017 až 2022. Zde můžeme porovnat složení obyvatelstva obce v průběhu těchto let s ohledem na pohlaví, věkovou skupinu či průměrný věk dle pohlaví. Pokud se tedy podíváme na složení obyvatelstva dle pohlaví, převažují ženy. Jejich průměrný věk nemá jasný trend a není tomu tak ani u průměrného věku mužů. Co se týče věkových skupin, převažuje skupina produktivní ve věkovém rozmezí 15 až 64 let.

Spolková činnost

V obci najdeme několik spolků. První, který zmíníme je ***Sbor dobrovolných hasičů***, který má 23 členů a funguje od roku 1888. V průběhu let samozřejmě prošel určitým vývojem. V období první a druhé světové války byl chod sboru velmi omezen, kdy zbylo jen několik členů z řad německého obyvatelstva. Časem došlo také k modernizaci požární techniky, kdy přibýlo první zásahové vozidlo nebo motorové čerpadlo na vodu. Nejaktivnějším obdobím spolku se můžou označit 70. léta 20. století, kdy byli úspěšní na mnoha soutěžích. Nyní se hasiči podílejí na pořádání kulturních akcí v obci, ale především dobrovolnické činnosti v oblasti požární ochrany.

Další spolek, který zmíníme, je ***Spolek za obnovu vesnice Svojšíň***, který usiluje o obnovu kulturního a společenského života v obci. Není to však jeho jediný cíl, tím dalším je obnova českých národních tradic a zvyklostí na vesnici, obnova a zachování historických a kulturních památek a pamětihodností v obci. Spolupráce s obcí převažuje v oblasti kultury a obnovy památek. V minulosti obec se spolkem spolupracovala na obnově židovského hřbitova v Řebří, kaple v Holyni, kaple v Nynkově, opravách a využití fary a mnoha dalších. V letošním roce má spolek 10 členů a v plánu jsou další spolupráce s obcí.

Jak již název napovídá, ***Spolek pro kostel a faru*** se zaměřuje svou činností na místní kostel a faru. Usiluje o jejich záchranu, pečuje o tyto objekty a pomáhá při přípravách akcí duchovního rázu ve spolupráci s Římskokatolickou farností Stříbro. Avšak pomáhá při přípravách kulturních akcí, kde především spolupracuje s obcí. Některé akce spolek pořádá sám. Dnes má spolek 14 členů.

Český svaz včelařů, z. o. napomáhá a přispívá k rozvoji oboru včelařství. Tento spolek čítá 18 členů. Obec podporuje tento spolek například bezplatnou výpůjčkou prostor pro jeho setkávání a společné vzdělávání. ***Myslivecký spolek Holyně, z. s.*** provozující pronajaté honitby v Ošelíně, obhospodařuje celkově 1 163 ha lesů. Tento spolek má v letošním roce 17 členů. Dalším ze spolků je ***Spolek místních rybářů obce Svojšíň***, který provozuje sportovní rybolov a provádí základní péči o vodní nádrž ve Svojšíně. Spolek čítá 8 členů. A v neposlední řadě zmíníme ***Spolek místních rybářů Řebří***. Ten se také stará o vodní nádrž, ale tu v části Řebří a také provozuje sportovní rybolov. V současné době má 4 členy.

Komunitní činnost

Obec pro své občany pořádá každoročně několik akcí. Některé konají ve spolupráci s místní základní a mateřskou školou nebo spolky. Každoročně jsou pořádány akce jako stavění májky, Pouť sv. Petra

a Pavla, Country – folkový festival, setkání důchodců, Lampionový průvod k 17. listopadu, zdobení vánočního stromu nebo zpívání koled. Mnoho dalších akcí se koná příležitostně. Každoročně jsou konány i akce na místním zámku. Obec komunitní život pozdvihuje i díky samotné podpoře místní školy, zájmových uskupení a jednotlivců.

VI. HOSPODÁŘSTVÍ

Ekonomická situace

Tabulka 9: Počet subjektů dle oboru činnosti pro rok 2022 (Český statistický úřad, 2023)

Obor činnosti	Registrované podniky	Podniky se zjištěnou aktivitou
A – Zemědělství, lesnictví, rybářství	14	5
B–E – Průmyslu celkem	11	7
F – Stavebnictví	12	7
G – Velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel	19	5
H – Doprava a skladování	4	1
I – Ubytování, stravování a pohostinství	12	2
J – Informační a komunikační činnosti	1	.
L – Činnosti v oblasti nemovitostí	4	1
O – Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení	2	1
P – Vzdělávání	2	1
R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	3	1
S – Ostatní činnosti	9	1

Poznámka: . údaj není k dispozici

Nejsou uvedeny obory, které nejsou zastoupeny.

V obci má z hlediska oborů a aktivity největší zastoupení průmysl a stavebnictví. Největší zastoupení z hlediska registrovaných podniků velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel. Naopak nejméně registrovaných podniků je u informačních a komunikačních činností.

Tabulka 10: Počet subjektů podle právní formy za rok 2022 (Český statistický úřad, 2023)

Právní forma	Registrované subjekty	Podniky se zjištěnou aktivitou
Fyzické osoby	77	25
z toho	Podnikající dle živnostenského zákona	22
	Podnikající dle jiného zákona	2
	Zemědělské podnikatelé	1
Právní osoby	21	7
z toho	Obchodní společnosti	4
	Akciové společnosti	1

Nejsou uvedeny právní formy, které nejsou zastoupeny.

Pokud jde o právní formy, největší zastoupení mají podnikající fyzické osoby dle živnostenského zákona. Z právnických osob jsou nejvíce zastoupené obchodní společnosti.

VII. INFRASTRUKTURA

Technická infrastruktura

Informačně technická infrastruktura

Svojsín disponuje obecními webovými stránkami, které najdeme na adrese <https://www.svojsin.cz/>. Správcem webu je sama obec, redakční systém poskytuje společnost Galileo Corporation s.r.o. Na stránkách lze najít mnoho potřebných a zajímavých informací, ať jste občan či turista. Tím, že je obsah stránek často aktualizován, najdeme zde vždy aktuální informace. Obec také provozuje webové stránky určené přímo pro místní chloubu, kterou je zámek. Webové stránky nalezneme na této adrese <https://www.zameksvojsin.cz/> a zároveň jsou zřízeny i facebookové stránky <https://cs-cz.facebook.com/zameksvojsin/>. Na obou platformách jsou uvedeny veškeré informace ohledně zámku, zámecké kavárny, konaných akcí či možnosti ubytování. Obecní rozhlas kvůli špatnému technickému stavu není využíván. Pololetně vychází tištěný zpravodaj, který občané obdrží do svých schránek zcela zdarma. Svojsín využívá aplikaci V OBRAZE, která upozorňuje na aktuality z webu. Novinkou je pořízená digitální úřední deska, která je instalována na budově obecního úřadu.

Energetická infrastruktura

Celá obec je plně elektrifikována, ale plynofikována není. V nejbližší době se plynofikace neplánuje. Co se týká veřejného osvětlení je částečně zastaralé a nevyhovující. Postupně dochází k nahrazování osvětlení za modernější a úspornější verzi ve Svojsíně. V ostatních částech obce je to plánováno do budoucna. Některé úseky jsou již v havarijním stavu, a proto u nich dojde ke kompletní rekonstrukci. Dalším plánem je vybudování veřejného osvětlení v obytné zóně Na Komíně.

Odpadové hospodářství

Obecní systém odpadového hospodářství se řídí obecně závaznou vyhláškou. Obec spolupracuje s firmou EKODEPON s.r.o., která zajišťuje svoz odpadu. Ten je zajištěn pro směsný odpad jedenkrát týdně a dvakrát do roka probíhá svoz nebezpečného a velkoobjemového odpadu. Na několika místech jsou umístěny kontejnery na tříděný odpad i bioodpad. Na území obce není žádná skládka

ani kompostárna. Obec však spolupracuje s místní bioplynovou stanicí, která umožňuje převzetí travní hmoty vzniklé při údržbě veřejné zeleně.

Vodohospodářská infrastruktura

Obec má vlastní vodovod pro zásobování vodou částí obce Svojsín, Řebří a Nynkov. Pouze část Holyně nemá k dispozici obecní vodovod. Vodovod je napájen z vrtu, který se nachází na levém břehu řeky Mže a pomocí výtlačného potrubí je vedena voda do úpravny a čerpací stanice. Zde dochází k dezinfekci a odradonování, následně jde voda do vodojemu a zásobního řadu. Bohužel v minulých letech se obec setkala s nedostatkem vody z uvedeného zdroje, převážně v letních měsících, a proto přistoupila k přidání nového zdroje z prameniště Pražka, ze kterého dosud čerpala pouze obec Benešovice. Došlo tedy k vybudování nového vodovodního přivaděče, který vede přes obec Lom u Stříbra a Nynkov a končí ve vodojemu ve Svojsíně. Jednotná splašková kanalizace je zbudována téměř v celé části Svojsín s odpovídající čistírnou odpadních vod situovanou u Mže. Zatím však nejsou všechny domy připojeny, a proto dosud využívají individuální likvidace odpadních vod. Centrálně nejsou odkanalizovány části Nynkov, Řebří a Holyně. Odpadní vody jsou zde likvidovány pomocí domovních čistíren odpadních vod. Vodohospodářská zařízení jsou spravována společností Vodárny a kanalizace Karlovy Vary, a.s. Obec je členem Vodohospodářského sdružení obcí západních Čech. V budoucnu jistě dojde k vybudování vodovodu a kanalizace v obytné zóně Na Komíně.

Dopravní infrastruktura

Přímo obcí prochází dvě silnice III. třídy, které spojují Svojsín s okolím. Jedna z nich spojuje obec s Černošínem a Stříbrem, ta druhá spojuje s obcí Ošelín. Svojsín je vlastníkem 12 km místních komunikací, které jsou v zástavbě, ale také spojují Svojsín s vedlejšími Benešovicemi. Údržbu komunikací provádí obec vlastními prostředky, opravy a další práce jsou již prováděny externími firmami. V minulém období došlo k plošným opravám čtyř úseků místních komunikací, a to 10c pod hřbitovem, 9c k chatovému táboru, 5c mezi rodinnými domy a 20c v zástavbě Nynkova. Při celkové revitalizaci návsi došlo k rekonstrukci dotčených místních komunikací. Ovšem komunikace jsou v různých částech obce v různých stavech. Ve špatném stavu jsou komunikace 3c v sídlišti – u lesáckých dvojdomků a 2c ke škole. Opravy těchto komunikací jsou v plánu v budoucích letech.

Autobusová doprava je zajištěna společností ARRIVA STŘEDNÍ ČECHY s.r.o. několikrát denně pouze v pracovní dny. Spoje jezdí do Boru, Černošína a Stříbra, z Nynkova a Řebří jen do Boru a Černošína. Z obce jsou obsluhovány části Svojsín, Nynkov a Řebří. Holyně nemá k dispozici autobusovou zastávku, a tak její obyvatelé docházejí na nejbližší zastávku „Svojsín, železniční stanice“. Svojsín má ještě jednu autobusovou zastávku „Svojsín“, v Nynkově je také jedna „Svojsín, Nynkov, rozcestí“, která je na znamení a v Řebří je zastávka „Svojsín, Řebří“. Pokud jde o spojení o víkendu, autobusové linky nejezdí. Do budoucna je v plánu pořídit a instalovat novou autobusovou čekárnu na zastávce v Nynkově. Avšak ve Svojsíně je stejnojmenná železniční stanice, kde jezdí vlaky v pracovní dny i o víkendu. Proto nejsou obyvatelé odkázáni jen na vlastní způsob dopravy a mohou tak i o víkendech využít vlakových spojů. Těmi se lze dostat až do Karlových Varů, Plzně nebo do Bělé nad Radbuzou. Stanice se totiž nachází na železniční trati č. 178 Plzeň-Cheb. Ve Svojsíně se však trať rozděluje, jedna větev tratě č. 186 vedená ze Svojsína pokračuje do Boru, v současné době však již neslouží pro dopravu osob. Do Karlových Varů a Plzně se obyvatelé Svojsína mohou dostat několikrát denně, a to v pracovní dny i v sobotu.

Pokud jde o cyklistickou dopravu je zde obrovská síť možností. Přímo v obci začíná hned několik cyklotras. Cyklotrasa č. 2207 vedená ze Svojsína přes Holyni, Lom u Stříbra, Benešovice, Borovany, Kosov, Bor, Lužnou, Labuť, Hošťku, Nové Domky do Rozvadova. Trasa č. 2205 vede ze Stříbra přes Otročin, Svojsín, Třebel, Kořen do Michalových Hor. Směrem na sever se může cyklista vydat po cyklotrase č. 2212 přes Černošín, Olbramov, Lestkov, Hanov, Křepkovice až do obce Klášter u Teplé. Cyklotrasa č. 2213 vás zavede do Bezdržic přes obce Otročin, Záchlumí, Slavice, Horní Kozolupy, Strahov, Kokašice, Čilov a Dolní Polžice. Kdo by se zatoužil podívat na Pňovanský most může vyrazit po trase č. 2222 ze Svojsína přes Pytlov, Záchlumí, Kšice, Únehle a Malovice. Přes části Nynkov a Řebří probíhá cyklotrasa č. 2209 vedená z Hradce u Stoda až do železniční stanice Ošelín. Všechny zmíněné cyklotrasy budou blíže popsány v kapitole X. Občanská vybavenost a volný čas, kde se též zaměříme na turistické trasy a naučné stezky, které v obci a jejím okolí nalezneme.

VIII. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ

Obyvatelé Svojšína mohou být na své okolí náležitě hrdí, jelikož je zde široká škála významných míst. Zmíníme Vlčí horu, která byla před mnoha miliony lety činnou sopkou, která formovala zdejší krajinu. Najdeme ji nad soutokem Kosího potoka a řeky Mže, její vrchol je ve výšce 704 m n. m. V okolí této vyhaslé sopky jsou ložiska keramických a žáruvzdorných jílu, které se zde těžily, ale také naleziště minerálů a louka rostlin vstavačů. Na úpatí hory můžeme vidět kulovité kamenné útvary, které též dokazují bývalou sopečnou činnost. Tok Mže meandrující v okolí Svojšína se zařezává do skal tvořených ze spilitu. Na druhé straně Vlčí hory teče Kosí potok, na jehož toku můžeme najít pozůstatky několika mlýnů. Na území Svojšína se do Mže vlévá Černošínský potok a potok Šárka, který protéká územím Řebří. Kromě Holyně je v každé části obce rybník. Nacházíme se v oblasti Plaské pahorkatiny, a proto zde najdeme hned několik výškových bodů. Prvním z nich je Svojšínské čihadlo s výškou 488 m n. m., dalším v pořadí je Šárka s výškou 484 m n. m., dále pak Jedlová s výškou 499 m n. m. a nejvyšší vrchol území Plán s 537 m n. m.

O veřejná prostranství a zeleň se obec stará s náležitou péčí. Důkazem jsou tomu ocenění, z roku 2005 zelená stuha v soutěži Vesnice roku ČR a o rok později bronzové ocenění v soutěži Kvetoucí sídla Evropy. V posledních letech došlo k výsadbě mnoha stromů podél komunikací, v zámeckém parku, kolem dětského hřiště, za tratí, na návsi, která prošla revitalizací nebo kolem rybníků v části Nynkov, kde došlo k jejich obnově. Pravidelné sečení travnatých ploch provádí obec zčásti vlastními silami (zámecký areál, náves a nejbližší okolí, dětské hřiště). Údržbu většiny zelených ploch pak zajišťuje pomocí externí firmy. Odborné kácení a údržba dřevin v zámeckém parku je zajišťována specializovanou firmou. Pro *Obrázek 8: Revitalizovaná náves ve Svojšíně (Obec Svojšíň, 2020)*

několik laviček umístěných v rámci obce na místech jako je zámecký areál, u hřbitova, na křižovatce či u hřiště v Řebří. Do budoucna má obec v plánu pokračovat v osazování míst lavičkami, jedním z nich by mělo být prostranství u kostela. Dalšími plány je stálá a pravidelná péče o zeleň, také oprava hřbitovní

zdi židovského hřbitova v části Řebří a zároveň obnova místní kapličky též v Řebří. Pravidelná péče je též věnována hřbitovu ve Svojšíně, kde je rovněž plánovaná částečná oprava hřbitovních zdí. Obec spravuje zhruba 115 ha lesů, péče o lesy je permanentní starostí o toto přírodní bohatství, které dotváří ráz zdejší krajiny. I do budoucna je prioritou obce pravidelná péče o obecní lesy.

IX. SPRÁVA OBCE

Pokud jde o chod obce, stará se o něj devítičlenné zastupitelstvo. Obecní úřad sídlí v části Svojšín, č.p. 21. Úřední hodiny jsou stanoveny v pondělí a ve středu od 8 do 12 hodin a od 13 do 17 hodin. V předchozích letech proběhla komplexní rekonstrukce domu, kde byly připraveny prostory pro nové sídlo obecního úřadu se zázemím pro technické pracovníky obce a s prostory pro komunální techniku. V prvním patře je pak nájemní byt.

Obrázek 9: Rekonstruovaná budova obecního úřadu ve Svojšíně (Obec Svojšín, 2023)

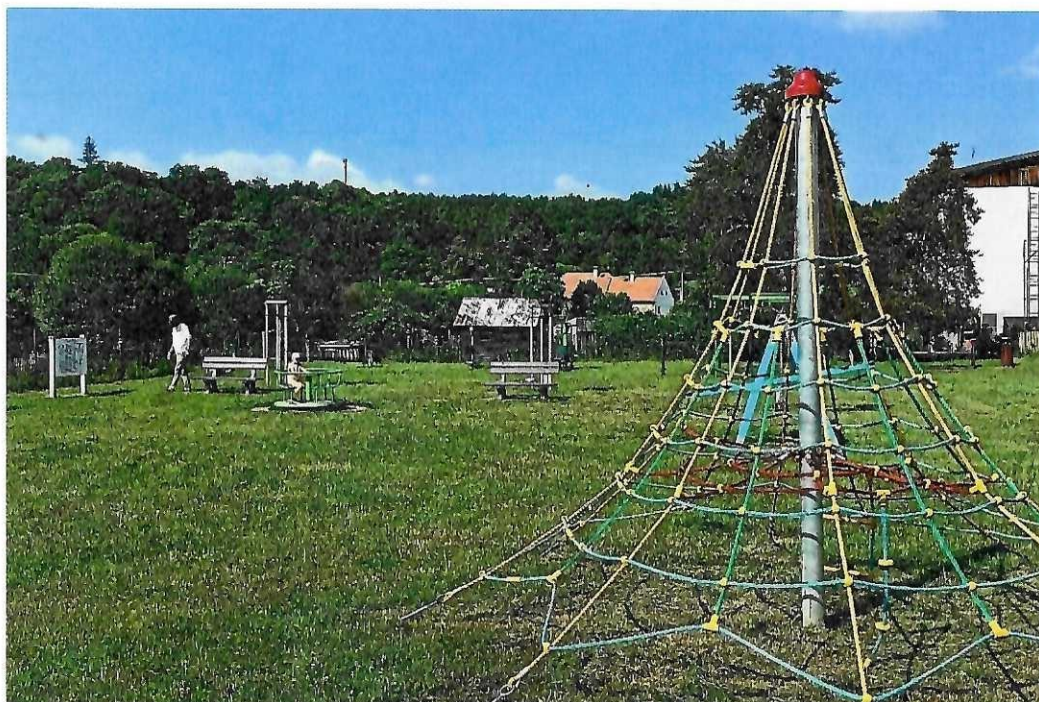

X. OBČANSKÁ VYBAVENOST A VOLNÝ ČAS

Občanská vybavenost

V obci se nachází příspěvková organizace *Základní a Mateřská škola Svojsín*, jejíž provoz je rozdělen do dvou budov. V budově na adrese Svojsín čp. 35 základní škola a školní družina a na adrese Svojsín čp. 141 mateřská škola a školní jídelna. Plánem obce je opravit střechu garáže u školy. Zřizovatelem je Obec Svojsín a děti dochází do školy ze spádového obvodu Řebří, Ošelín a Otročin. Školy mají své vzdělávací programy, a to základní škola „Naše škola – Slabikář tvého života“ a mateřská škola „Svět patří nám“. Základní škola je v obci pouze první stupeň, na druhý stupeň musí děti dojíždět do zhruba 8 km vzdáleného Stříbra či do Černošína. Do budoucna se počítá s částečnou rekonstrukcí budovy ZŠ, a to zaměřené na pořízení nového způsobu vytápění. Do obce dojíždí jednou týdně praktický lékař. Na adrese Svojsín čp. 135 provozuje pobočku Česká pošta. V té samé budově také nalezneme obecní knihovnu. Ve Svojsíně však nenajdeme žádné restaurační zařízení. V budově bývalé jednoty je dnes provozována prodejna smíšeného zboží, která je v soukromém vlastnictví. Pro sportovní vyžití mohou občané využít v obci dětské hřiště, workoutové hřiště a v části za tratí prostor s herními prvky pro děti. Sportovní areál je situován mimo zástavbu obce, kde najdeme fotbalové hřiště, šatny, oplocené tenisové kurty. Areál je bohužel málo využívaný, a to z důvodu absence sportovních spolků.

Obrázek 10: Dětské hřiště (Obec Svojsín, 2023)

Zámek Svojsín

Jelikož je obec významným článkem místní historie, najdeme zde i zámek, kde je umístěna kavárna a turistická ubytovna. Kavárna je otevřena od dubna do října, v letních měsících denně kromě pondělí. Turistická ubytovna je v provozu od dubna do října a je možné se ubytovat buďto v zámku nebo v letohrádku. Možnosti ubytování, ceník a otevírací dobu kavárny lze najít na webových stránkách zámku <https://www.zameksvojsin.cz/>. O konaných kulturních akcích na zámku se dozvíme také na webu na záložce Kulturní akce. Na zámku i v obci se každoročně konají akce – např. Country-folkový festival, akce u příležitosti pouti sv. Petra a Pavla a mnohé další. Na zámku je možné také uspořádat svatbu nebo si prohlédnout zdejší výstavy *Sbírku žehliček* nebo *Kouzlo loutek na svojsínském zámku*. Zámek v posledních letech prochází výraznou rekonstrukcí a revitalizací včetně přilehlého parku. Od roku 2003 do roku 2015 proběhlo vyčištění a obnažení zámku, který byl zchátralý a zarostlý křovinami. Na akci se podíleli i místní občané, občanská sdružení a byly pořádány workcampy. Byly použity prostředky z několika fondů a programů – Program záchrany architektonického dědictví Ministerstva kultury ČR, Podpora obnovy venkova Ministerstva pro místní rozvoj ČR nebo programů na podporu památkové péče Plzeňského kraje. Od roku 2004 má obec zpracovaný Projekt záchrany zámeckého areálu, který je aktualizován každých 5 let. I v dalších letech bude pokračovat obnova zámeckého areálu.

Pokud jde o historii zámku, nachází na místě bývalé tvrze, o níž jsou první zmínky v roce 1177. Jejimi majiteli byli bratři ze Svojsína Oldřich a Beneda. Ve vlastnictví tohoto rodu byla tvrz až do 16. století, kdy ji sňatkem získal Jiří Příchovský z Příchovic. Roku 1723 se však tvrz přestavila na barokní zámek. Rod Příchovských jej držel do roku 1795 a dalším majitelem se stal rytíř Josef Bigatto, který jej vydražil. Od roku 1812 byl dalším majitelem Antonín von Junker, jehož rod vlastnil majetek do roku 1935. Poté jej zdědil dr. Klement Poděville. Po roce 1945 byl zámek ve vlastnictví státu, kdy byl využíván jako rekreační zařízení. Po roce 1965 byly jednotlivé části zámku využívány státními statky, národním výborem či státním archivem např. jako mateřská škola, závodní i školní jídelna, společenský sál nebo pro potřeby okresního archivu.

Stavby v areálu tvoří mimořádný architektonický celek, který je složen z barokního zámku s terasami, letohrádku a poplužního dvora. Jak již bylo zmíněno, zámek je vybudován v období vrcholného baroka, na rozdíl od letohrádku, který je stavbou klasicistní z počátku 19. století. V areálu zámku jsou hospodářské budovy z období baroka, které byly se zámkem propojeny v jeden

celek. Na jižní straně areálu jsou situovány zámecké terasy s parkem. Další neopomenutelnou stavbou je kostel v románském stylu z přelomu 12. a 13. století.

Obrázek 11: Zámek ve Svojšíně (Obec Svojšíň, 2020)

Volný čas

Zmiňovaný zámek ve Svojšíně, mohou návštěvníci prozkoumat od dubna do října. Návštěvní dobu v určitých měsících lze najít na webových stránkách zámku. Návštěvníci mohou navštívit nejen zámek ale i přilehlý zámecký park se zahradou. Vstup do zámku je zpoplatněn. Během roku se na zámku a v jeho parku koná nespočet akcí, které jsou vyjmenovány v předchozí kapitole. Stále probíhají opravy samotného zámku i zámeckého areálu. Vedle areálu zámku se nachází i kostel sv. Petra a Pavla, jenž je jednou z nejstarších památek tohoto druhu v západních Čechách. Kostel, zámek, kašna se sochou sv. Jana Nepomuckého i fara jsou chráněny jako kulturní památky již od roku 1958. Další kulturní památkou v obci je židovský hřbitov v části Řebří, zapsaný na seznamu od roku 2007. Hřbitov existuje od roku 1660 a najdeme zde náhrobky od roku 1742 do 30. let 20. století. Avšak mnoho z nich je již nečitelných, a tak je možné, že jsou zde náhrobky mnohem starší. Jsou zde pochováni židé nejen ze Svojšína, ale i z okolních obcí – Ošelína, Boru, Černošína, Olbramova, Poběžovic, Holostřev, Stříbra, Tisové nebo Lhotky. V roce 1838 byla majitelem

ošelínská židovská obec. V letech 2003–2004 byly učiněny první kroky k obnově, kdy dobrovolníci z celého světa plochu hřbitova vyčistili a postavili spadlé náhrobky. V letech 2017 až 2022 pak proběhla odborná restaurátorská obnova jednotlivých náhrobků a vstupní brány. V plánu je také obnova hřbitovní zdi. V části Nynkov bychom našli také kulturní památku – hospodářský dvůr z 2. poloviny 18. století. Byl postaven v slohu pozdního baroka. Jen sýpka byla postavena o něco déle, přesněji v 90. letech 18. století. Tento hospodářský dvůr byl součástí svojšínského panství. V části Holyně najdeme sýpku a kapli. V následujících letech by mělo dojít i k obnově kapličky v Řebří.

Obrázek 12: Židovský hřbitov v části Řebří (Národní památkový ústav, 2023)

Pokud jde o okolí obce a města, též je kam zamířit ať už za historií či za přírodními zajímavostmi. V nedalekých Kladrubech jistě stojí za zmínku benediktínský klášter, který byl založen roku 1115. Tato monumentální stavba zahrnuje kostel Nanebevzetí Panny Marie, sv. Wolfganga a sv. Benedikta. Ve městě ještě najdeme dvě muzea, první z nich se zabývá zdejšími objekty lehkého opevnění a obsahuje dva bunkry. Druhé muzeum poukazuje na historii Kladrubska. Další lákadla nabízí město Stříbro, kde jsou pozůstatky městského opevnění včetně vstupních bran. Vyhlídek si

může turista užít po vystoupení na věž kostela Všechných svatých. Přímo v centru města nalezneme renesanční radnici, městské muzeum, které poukazuje na historii hornictví a geologické obory. Dále zde můžeme spatřit minoritský klášter, zříceninu kostela sv. Máří Magdalény nebo bývalý měšťanský pivovar. V údolí u toku řeky Mže je situován hornický skanzen, v rámci prohlídky lze navštívit štolu Prokop. V údolí Těchlovického potoka ve Stříbře najdeme Stříbrský vodopád. V Černošíně můžeme navštívit muzeum, které přibližuje historii obce. U obce Křínov na toku Čertovky se nachází malebný vodopád. Milovníci výhledů mohou zamířit do Plané a navštívit rozhlednu Bohušův vrch. Další vyhlídky nabízí vyhlídková věž kostela Nanebevzetí Panny Marie. U Anenského rybníka se nachází kostel sv. Anny a také hrobka rodu Nosticů. V procesu příprav je zatím keltský skanzen v Jivjanech. Stále se na něm pracuje, ale zatím zde můžeme vidět panský dům, kolárnu, hrnčírnu, sýpku, pec, mohyly, svatyni nebo hradby se vstupní bránou.

Zdevastované venkovské zámky či pozůstatky hradů bychom našli v mnoha obcích kolem. Zmíníme Slavice, kde zámek vznikl v průběhu 17. století z objektu ovčína a dnes je nepřístupný. Barokní zámek v Cebivi vypadal žalostně, ovšem v posledních letech probíhá rekonstrukce, která navrací stavbě svou krásu. V obci Kořen je také budova bývalého zámku, který je však dneska v soukromém vlastnictví a slouží k bydlení. Původní hrad přestavěný na zámek v renesančním stylu nalezneme v Plané. Dnes je objekt nepřístupný, ale přilehlý anglický park navštívit lze. Nádherný zámek v Boru nemůžeme opomenout, kdysi na tomto místě stával hrad, který byl přestavěný v novogotickém stylu na zámek. Pozůstatky hradu Šontál bychom hledali na ostrohu nad meandrem Černošínského potoka u Krásného Údolí. Nedaleko Vlčí hory u Černošína se nachází zřícenina hradu Volfštejn z 1. poloviny 13. století. Zřícenina je volně přístupná. V sousední obci Třebel jsou chátrající budovy barokního komplexu, kdysi na tomto místě stál hrad z poloviny 13. století. Komplex není přístupný.

Turistické trasy

Kolem zámku je vedena naučná stezka „Skalní defilé u Svojšína“. Její celková délka činí 1,7 km a je osázena informačními tabulemi, kde se můžeme dozvědět o zdejších geologických podmínkách či o dřevinách rostoucích v okolí. Stezka vede až k vyhlídkovému místu, kde se můžeme kochat pohledem do krajiny i na obec. Většina trasy vede po spilitových skalách podél meandru Mže. Přes Svojšín je vedena i turistická trasa E6, která kříží celé západní Čechy a její celková délka je 215,8 km. Její počátek se nachází na hraničním přechodu Železná Ruda/Bayerisch Eisenstein a pokračuje do Nýrska přes Kdyni, Domažlice, Horšovský Týn, Kladruby, Stříbro, Svojšín, Planá, Mariánské Lázně, Cheb a končí v Pomezí nad Ohří u vodní nádrže Skalka. Trasa na celé své délce překonává

stoupání 3 045 m a sestup 3 320 m. Po této trase narazí turista na mnoho zajímavostí a projde různými typy naší krajiny. Od železniční stanice Svojšíň vede zelená turistická trasa přes Nynkov, Skviřín, Čečkovice, Bor do Stráže, dlouhá 21,6 km. Turista po její délce nastoupá 265 m a sestoupá 234 m.

Cyklotrasy

Rozmanitá síť cyklotras zaručuje, že milovníci cyklistiky budou mít vždy na výběr, jakým směrem se vydat. Cyklotrasa č. 2205 má celkovou délku 36,8 km a překonává 676 m převýšení a sestupuje o 567 m. Cyklista zavítá do nádherného přírodního parku Kosí potok až do chráněné krajinné oblasti Slavkovský les. Druhá cyklotrasa č. 2207 vedoucí ze Svojšíňa západně do Rozvadova je dlouhá 42,6 km. Po trase musí cyklista zabrat do pedálů, aby mohl vystoupat 621 m a sestoupat 431 m. Projede tak krajinou různorodou a na konci cesty přírodním parkem a chráněnou krajinou oblasti Český les ho čekají dechberoucí výhledy. Č. 2209 poskytne cyklistovi trasu o 43,5 km vedoucí přes Nynkov a Řebří s celkovým stoupáním 474 m a sestupem 552 m. Na rozdíl od cyklotrasy č. 2212 vedené ze Svojšíňa na sever do části města Teplá, Klášter. Po trase cyklista urazí 26,2 km, vystoupá 439 m a sestoupá 174 m. Díky této trase se cyklista dostává do míst přírodních parků Kosí potok a Hadovka. Č. 2213 je vedena z obce severně na Bezručice 22,8 km se sestupem 199 m, ale s výstupem 395 m. Poslední cyklotrasu, kterou zmíníme je č. 2222 vedoucí ze Svojšíňa na mimořádný Pňovanský most nad vodní nádrží Hracholusky. Celková trasa měří 21 km s celkovým stoupáním 253 m a sestupem 258 m. Pňovanský most, který je cílem trasy, je zajímavý rekonstrukcí, která proběhla v letech 2018–2019. Ta byla speciální tím, že mostní konstrukce byla nahrazována překlápěním staré části konstrukce, pod níž byla nová konstrukce. Postupně tak byly vyměněny všechna 3 mostní pole.

XI. KOMPARATIVNÍ ANALÝZA

V rámci zpracování strategického rozvojového dokumentu byla provedena komparativní analýza stávajících souvisejících a konkurenčních dokumentů. Důležitým pro tvorbu tohoto dokumentu je Územní plán Svojsín z roku 2016 zpracovaný Ing. arch. A. Kaskovou, který je dostupný na webu obce Svojsín. Jelikož jde o několik let starý dokument, bylo k němu nahlíženo pouze informativně. Dále byly zohledněny tyto dokumenty – Místní program rozvoje obce 2019–2022 a Strategický plán rozvoje sportu 2023–2028. Protože obec nedisponuje strategickým rozvojovým dokumentem, rozhodli její zastupitelé o jeho vytvoření, tak aby adekvátně zobrazoval aktuální stav a reflektoval i předpokládaný budoucí vývoj.

Jelikož se obec Svojsín nachází v Plzeňském kraji a je mimo jiné v zájmovém území MAS Český západ, z. s. je potřeba dodržovat i zásady související s akčním plánem Strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro období 2021–2027.

Projekty plánované a realizované na území obce Svojsín dále reflektují cíle a opatření stanovená relevantními národními strategickými a koncepčními dokumenty jako je např. Dopravní politika ČR 2021–2027, Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+, Strategický rámec ČR 2030 atp.

VÝCHODISKA PRO NÁVRHOVOU ČÁST

Z výše uvedených charakteristik byla stanovena SWOT analýza za účelem systematicky znázornit a shrnout předchozí text a zároveň umožnit analýzu dosavadního i budoucího rozvoje obce. Podstatou této analýzy je identifikovat klíčové silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby. Cílem je omezit slabé stránky a předcházet hrozbám za využití příležitostí tak, aby neustále zvyšovala spokojenost jejich obyvatel a lákala obyvatele nové. Tato analýza slouží jako východisko pro návrhovou část.

Obrázek 13: SWOT analýza (vlastní zpracování, 2023)

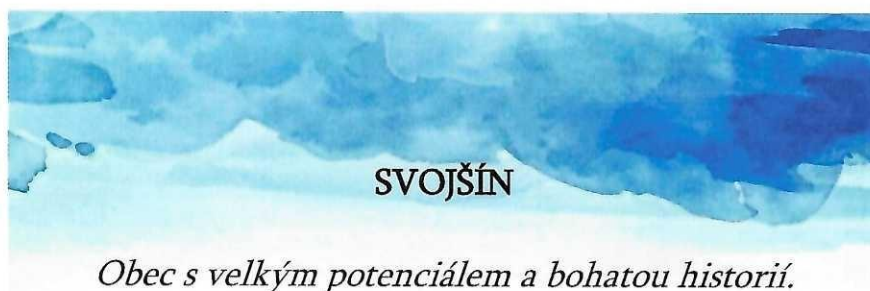
Silné stránky → Rozvinutá technická infrastruktura → Školská zařízení přímo v obci → Dobrá dopravní dostupnost → Turistická atraktivita obce → Čisté životní prostředí → Klidné místo pro život	Slabé stránky → Málo pracovních příležitostí v obci → Absence stravovacího zařízení → Nedostatek zasíťovaných stavebních parcel → Absence fungující sportovní organizace → Chybějící zařízení pro seniory
Příležitosti → Využití dotačních možností → Zlepšení dopravní infrastruktury → Stálý rozvoj kulturního života → Obnova památek v obci → Prostor pro vybudování zařízení pro seniory	Hrozby → Nedostatek financí na rozvoj obce → Stárnutí obyvatelstva

NÁVRHOVÁ ČÁST

V této části dokumentu bude představena strategická vize obce Svojsín, která bude dále rozčleněna do základních strategických cílů. Strategické cíle budou blíže rozpracovány v opatření, která slouží jako záchytné body pro budoucí činnost obce a jejichž naplněním dojde k naplnění samotné vize.

XII. STRATEGICKÁ VIZE

Strategická vize obce Svojsín vychází z výše uvedené analytické části a provedené SWOT analýzy. Vize by měla přinést koncept dalšího směřování rozvoje obce tak, aby došlo k jejímu trvale udržitelnému rozvoji za předpokladu uchování původních hodnot obce a ochrany životního prostředí. Strategická vize je sdílenou představou o budoucnosti, jejíhož naplnění je potřeba dosáhnout plněním stanovených úkolů a vytyčených cílů.

Aby mohlo dojít ke změně, vytyčila si obec několik cílů, kterých se budou v následujících letech držet. Ze strategické vize úzce vycházejí strategické cíle, které pro účel přehlednosti byly uspořádány do pěti tematických celků následovně.

- Cíl 1: *Optimalizace technické infrastruktury*
- Cíl 2: *Optimalizace dopravní infrastruktury*
- Cíl 3: *Optimalizace občanské vybavenosti*
- Cíl 4: *Optimalizace životního prostředí*
- Cíl 5: *Optimalizace cestovního ruchu*

Výše uvedené cíle budou blíže rozpracovány do jednotlivých opatření, která jsou uvedena v podkapitole níže.

XIII. STRATEGICKÉ CÍLE A OPATŘENÍ

Pro každý strategický cíl budou níže v této kapitole uvedena opatření, která z cílů vychází a jsou dílčími kroky k naplnění cílů a samotné vize. Pro každé opatření jsou uvedeny aktivity, jejichž splněním dojde k naplnění opatření, respektive cílů a vize.

Řídící skupinou je v tomto případě zastupitelstvo obce, jehož úkolem je především usměrňování aktivit vedoucích k naplnění cílů. Tato skupina by měla iniciovat realizaci rozvojových opatření, aktivně vyhledávat a zajišťovat zdroje financování, projednávat podněty vztahující se k jednotlivým opatřením a projednávat změny dle aktuálních podmínek a potřeb.

Podstatným bodem optimálního postupu směrem ke stanoveným cílům je sledování vývoje a dílčích úspěchů a průběžné hodnocení naplňování rozvojových opatření. Tento strategický rozvojový dokument bude průběžně (min. 1x ročně) revidován, aktualizován a upravován s ohledem na průběh realizace jednotlivých opatření, aktuálních podmínek a příležitostí. Stimulem k aktualizaci tohoto dokumentu může být například podstatná změna vnějších podmínek, naplnění části plánu nebo vymezení nových strategických cílů. Aktualizace strategického plánu rozvoje obce by však neměla být způsobena změnou politické reprezentace obce.

Změny či úpravy plánu rozvoje budou prováděny přímo do těla dokumentu. V úvodu bude vytvořena kapitola Seznam revizí, která bude obsahovat název kapitoly, v níž došlo ke změně, stručný popis této změny a datum, kdy tato úprava vstoupila v platnost. Aktualizaci tohoto dokumentu vždy schválí zastupitelstvo obce a dokument označí v kapitole Schvalovací doložka datem, kdy vešla daná verze v platnost.

Tabulka 11: Přehled cílů, opatření a aktivit (vlastní zpracování, 2023)

<i>Cíl 1: Optimalizace technické infrastruktury</i>	
<i>Opatření</i>	<i>Aktivita</i>
1.1 Zbudování technické infrastruktury	Zainvestování stavebních pozemků (obytná zóna Na Komíně) – vybudování potřebné technické infrastruktury, tj. výstavba vodovodu, kanalizace, komunikací a veřejného osvětlení
1.2 Veřejné osvětlení	Rekonstrukce veřejného osvětlení – místní část Svojšín dokončení, Řebří, Nynkov

Cíl 2: Optimalizace dopravní infrastruktury

<i>Opatření</i>	<i>Aktivita</i>
2.1 Místní komunikace	Oprava části místní komunikace 2c ke škole a vstupu do školy Oprava části místní komunikace 3c v sídlišti – u lesáckých dvojdomků
2.2 Autobusové zastávky	Pořízení a instalace nové autobusové čekárny, autobusová zastávka Nynkov

Cíl 3: Optimalizace občanské vybavenosti

<i>Opatření</i>	<i>Aktivita</i>
3.1 Občanská vybavenost	Částečná rekonstrukce budovy základní školy č.p. 35 – pořízení nového způsobu vytápění Obnova kapličky v Řebří Oprava zdi židovského hřbitova v Řebří Oprava zdí hřbitova ve Svojšíně Oprava střechy garáže u školy
3.2 Kultura	Pořádání nebo podpora již zavedených kulturních akcí

Cíl 4: Optimalizace životního prostředí

<i>Opatření</i>	<i>Aktivita</i>
4.1 Veřejná zeleň	Pravidelná údržba veřejné zeleně
4.2 Lesní hospodářství	Pravidelné péče o obecní lesy

Cíl 5: Optimalizace cestovního ruchu

<i>Opatření</i>	<i>Aktivita</i>
5.1 Kulturní památky	Realizace dalších stavebních a restaurátorských etap obnovy zámeckého areálu ve Svojšíně v souladu se schváleným Projektem záchrany architektonického dědictví pro tento objekt

XIV. MOŽNOSTI FINANCOVÁNÍ

Primárním zdrojem financování rozvojových opatření je samozřejmě obecní rozpočet. Obec by měla vlastní majetek využívat co nejlépe k získání vyšších výnosů. Vybraná opatření je možné také spolufinancovat z různých dotačních titulů – kraj, národní zdroje, evropské fondy apod. Strategický rozvojový dokument obce je možné použít jako základ pro tvorbu finančního výhledu obce do dalších let.

Financování z obecního rozpočtu

Méně náročné akce bude obec financovat postupně z vlastního rozpočtu.

Ministerstvo pro místní rozvoj

Pokud dojde k opětovnému vyhlášení, může obec využít v rámci programu *Podpora obnovy a rozvoje venkova* dotační titul *Podpora obnovy místních komunikací* či dalšího titulu *Rekonstrukce a přestavba veřejných budov*. Další možností je program *Podpora bydlení* zaměřující se na zasíťování pozemků v rámci podprogramu *Technická infrastruktura*.

Operační program Životního prostředí

Tento program poskytuje širokou škálu dotačních titulů, z nichž obec může využít v rámci specifického cíle 1.1 Energetické úspory výzvu *Komplexní úsporné projekty na veřejných budovách*.

Plzeňský kraj

V rámci dotačních titulů, které vyhlašuje Plzeňský kraj, může obec využít titulu *Zachování a obnova památkové hodnoty a podstaty nemovité kulturní památky nebo národní kulturní památky 2023* v programu *Zachování a obnova kulturních památek Plzeňského kraje 2023*. Další možností je *Podpora kultury v Plzeňském kraji pro rok 2023*.

Ministerstvo kultury

I nadále bude obec pokračovat ve stavební a restaurátorské obnově zámeckého areálu v souladu s *Programem záchrany architektonického dědictví*.

Národní plán obnovy

Obec může také čerpat z Národního plánu obnovy z dotačního titulu *Rekonstrukce veřejného osvětlení*, který zaštiťuje Ministerstvo průmyslu a obchodu, který se zaměřuje na rekonstrukci a inovaci soustav veřejného osvětlení.

Ministerstvo zemědělství

Ministerstvo zemědělství je další institucí nabízející širokou škálu dotačních titulů. Obec Svojšín by mohla využít několik z nich – *Podpora výstavby a technického zhodnocení infrastruktury vodovodů a kanalizací* nebo *Dotace na údržbu a obnovu kulturních a venkovských prvků*.

SCHVALOVACÍ DOLOŽKA

Tento Strategický rozvojový dokument obce Svojšíň pro období let 2023–2028 byl projednán a schválen zastupitelstvem obce Svojšíň dne 19. července 2023, usnesením č. 7/4.

Karel Petráň
starosta obce Svojšíň

Mgr. Tomáš Petráň
místostarosta obce Svojšíň

XV. SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Identifikační údaje zadavatele a zpracovatele.....</i>	<i>- 4 -</i>
<i>Tabulka 2: Matice odpovědnosti RASCI (vlastní zpracování, 2023)</i>	<i>- 6 -</i>
<i>Tabulka 3: Souhrnné informace o obci (Regionální informační systém, 2021; ČSÚ, 2023).....</i>	<i>- 7 -</i>
<i>Tabulka 4: Plocha území a její druhy (ČSÚ, 2023)</i>	<i>- 11 -</i>
<i>Tabulka 5: Vývoj názvu obce v průběhu let (Obec Svojsín, 2023).....</i>	<i>- 13 -</i>
<i>Tabulka 6: Počet obyvatel v obci v období 2012–2023 (Český statistický úřad, 2023)</i>	<i>- 14 -</i>
<i>Tabulka 7: Populační vývoj dle vybraných ukazatelů v období 2012–2022 (Český statistický úřad, 2023).....</i>	<i>- 14 -</i>
<i>Tabulka 8: Obyvatelstvo dle věkových skupin k 31. 12. v období 2017–2022 (Český statistický úřad, 2023).....</i>	<i>- 15 -</i>
<i>Tabulka 9: Počet subjektů dle oboru činnosti pro rok 2022 (Český statistický úřad, 2023).....</i>	<i>- 17 -</i>
<i>Tabulka 10: Počet subjektů podle právní formy za rok 2022 (Český statistický úřad, 2023).....</i>	<i>- 17 -</i>
<i>Tabulka 11: Přehled cílů, opatření a aktivit (vlastní zpracování, 2023).....</i>	<i>- 32 -</i>

XVI. SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Mapa působnosti MAS Český západ, z. s. (MAS Český západ, 2014).....</i>	<i>- 8 -</i>
<i>Obrázek 2: Grafická mapa Česko-Bavorského Geoparku (Národní geopark GeoLoc, 2023)</i>	<i>- 9 -</i>
<i>Obrázek 3: Katastrální území obce Svojsín (Mapy.cz, 2023).....</i>	<i>- 10 -</i>
<i>Obrázek 4: Poloha obce Svojsín v území (Mapy.cz, 2023)</i>	<i>- 10 -</i>
<i>Obrázek 5: Letecký snímek obce (Mapy.cz, 2022).....</i>	<i>- 11 -</i>
<i>Obrázek 6: Historická malba vsi Svojsína v čele s jeho zámkem (Obec Svojsín, 1. polovina 19. st.).....</i>	<i>- 13 -</i>
<i>Obrázek 7: Graficky znázorněný přirozený a mechanický pohyb obyvatel (vlastní zpracování, 2023)</i>	<i>- 15 -</i>
<i>Obrázek 8: Revitalizovaná návěs ve Svojsíně (Obec Svojsín, 2020).....</i>	<i>- 21 -</i>
<i>Obrázek 9: Rekonstruovaná budova obecního úřadu ve Svojsíně (Obec Svojsín, 2023).....</i>	<i>- 22 -</i>
<i>Obrázek 10: Dětské hřiště (Obec Svojsín, 2023).....</i>	<i>- 23 -</i>
<i>Obrázek 11: Zámek ve Svojsíně (Obec Svojsín, 2020)</i>	<i>- 25 -</i>
<i>Obrázek 12: Židovský hřbitov v části Řebří (Národní památkový ústav, 2023).....</i>	<i>- 26 -</i>
<i>Obrázek 13: SWOT analýza (vlastní zpracování, 2023)</i>	<i>- 30 -</i>